

BOSNA I HERCEGOVINA
REPUBLIKA SRPSKA
VRHOVNI SUD REPUBLIKE SRPSKE
Broj: 11 0 U 034890 24 Uvp
Banjaluka, 27.11.2025. godine

Vrhovni sud Republike Srpske u vijeću sudija Svjetlane Knežević, predsjednika vijeća, Božane Vulić i Merside Bjelobrk, članova vijeća, uz učešće zapisničara Ane Matić, u upravnom sporu po tužbi M. B. iz B., Ulica [...], koju zastupa punomoćnik Oleg Knežić, advokat iz Banjaluke, Ulica Gundulićeva broj 106 (u daljem tekstu: tužiteljica), protiv rješenja broj 06/004-5-397/22 od 25.7.2023. godine tuženog Fonda zdravstvenog osiguranja Republike Srpske, u predmetu refundacije troškova zdravstvenih usluga, odlučujući o zahtjevu tuženog za vanredno preispitivanje presude Okružnog suda u Banjaluci broj 11 0 U 034890 23 U od 2.4.2024. godine, u sjednici vijeća održanoj dana 27.11.2025. godine, donio je

PRESUDU

Zahtjev se uvažava, presuda Okružnog suda u Banjaluci broj 11 0 U 034890 23 U od 2.4.2024. godine ukida i predmet vraća tom sudu na ponovno suđenje.

Obrazloženje

Pobijanom presudom stavom 1. i 2. izreke, uvažena je tužba, poništen osporeni akt i riješeno da se žalba tužiteljice izjavljena protiv rješenja Filijale Banjaluka broj 06/004-5-397/22 od 25.7.2023. godine uvažava i to rješenje poništava, te obavezuje tuženi da tužiteljici isplati cjelokupni iznos duga na ime liječenja njenog preminulog supruga, koliko bude iznosio, uz nadoknadu troškova upravnog postupka, koliko budu iznosili, sve u roku od 30 dana od dana prijema pravosnažne presude. Stavom 3. izreke konstatovano je da presuda u svemu zamjenjuje osporeni akt tuženog organa. Stavom 4. izreke obavezan je tuženi da tužiteljici nadoknadi troškove upravno-sudskog spora u iznosu od 750,00 KM, u roku od 30 dana od dana prijema pravosnažne presude. Stavom 6. i 7. izreke odbijen je zahtjev tužiteljice za nadoknadu troškova preko dosuđenog iznosa, te zahtjev tuženog za nadoknadu troškova spora.

U obrazloženju presude sud navodi da tuženi nije uvažio pravno shvatanje suda iz presuda broj 11 0 U 031345 22 U od 22.7.2022. godine i broj 11 0 U 033112 22 U od 28.6.2023. godine, već je ponovo nezakonito postupio ostavljajući na snazi rješenje prvostepenog organa od 1.9.2022. godine, pozivajući se na odredbu člana 5. stav 1, u vezi sa članom 3. stav 2. Pravilnika o postupku odobravanja liječenja izvan Republike Srpske i postupku korišćenja zdravstvene zaštite za vrijeme boravka u inostranstvu („Službeni glasnik Republike Srpske“ broj 72/20, u daljem tekstu: Pravilnik). Tačno je da je suprug tužiteljice liječen od karcinoma tankog crijeva i pluća IV faze, da je terapija u bolnici u inostranstvu (Grčka) započela 20.7.2021. godine, ali da je tuženi zanemario da se u konkretnom slučaju radi o refundaciji troškova koji se odnose na hitno liječenje uzrokovano virusom Covid 19, a kojeg je isti zadobio prilikom boravka u toj bolnici, te vezano za to i preminuo dana 7.9.2021. godine. Navedeno upućuje na neophodnost hitnog ukazivanja pomoći, shodno odredbi člana 40. stav 1. i 3.

Pravilnika o sadržaju, obimu i načinu ostvarivanja prava na zdravstvenu zaštitu („Službeni glasnik Republike Srpske“ broj 102/11, 117/11, 128/11, 101/12, 28/16, 83/16, 109/17, 115/17, 17/18, 53/18, 59/18, 112/18, 17/19, 98/19, 21/20, 19/21 i 80/21. u daljem tekstu: Pravilnik), a na što je ukazano u presudi broj 11 0 U 033112 22 U od 28.6.2023. godine, u čijem izvršenju je donesen osporeni akt. Znači, tužiteljica je tražila refundaciju troškova na ime hitnog liječenja od virusa Covid 19 kojim je osiguranik zaražen tokom boravka u inostranstvu, pa je jasno da se ne radi o, kako to tužiteljica naziva, ciljanom liječenju, već o pružanju hitne medicinske pomoći za osiguranika koji se zatekao u inostranstvu, pa kako tuženi zanemaruje da je u smislu odredbe člana 50. Zakona o upravnim sporovima („Službeni glasnik Republike Srpske“ broj 109/05 i 63/11, u daljem tekstu: ZUS), vezan pravnim shvatanjem suda i primjedbama suda u pogledu postupka, to je sud zaključio da su se stekli uslovi za odlučivanje u sporu pune jurisdikcije, jer su činjenični osnov i dokazi koji ga podržavaju, pružili osnov za takvo rješavanje.

Blagovremenim zahtjevom za vanredno preispitivanje presude tuženi osporava njenu zakonitost iz razloga predviđenih članom 35. stav 2. ZUS, ukazujući da je sud postupio suprotno odredbama člana 29. stav 1. i 2. istog zakona, jer u konkretnom slučaju sud nije proveo raspravu, niti je poništio prvostepeni upravni akt, navodeći da se žalba usvaja i ponovo poništava osporeni akt. Kada sud odlučuje u sporu pune jurisdikcije on preuzima ovlašćenje organa uprave, tako da i obrazloženje mora sadržavati sve elemente kao i obrazloženje rješenja u upravnom postupku, a što u konkretnom nije slučaj. Pri tome sud obavezuje tuženog da tužiteljici isplati cjelokupni iznos duga, koliko bude iznosio, a na koji način donosi odluku koja nije podobna za izvršenje. Pozivom na član 37. Ustava Republike Srpske, član 1. Zakona o zdravstvenoj zaštiti („Službeni glasnik Republike Srpske“ broj 106/09 i 44/15), član 7. i 18. Zakona o zdravstvenom osiguranju („Službeni glasnik Republike Srpske“ broj: 18/99, 51/01, 70/01, 51/03, 17/08, 1/09, 106/09, 110/16, 94/19, 44/20 i 37/22), članove 13. do 22. Pravilnika, zaključuje da osigurana lica zdravstvenu zaštitu za vrijeme boravka u inostranstvu na teret sredstava obaveznog zdravstvenog osiguranja mogu koristiti samo u onim državama sa kojima je BiH zaključila ili preuzela međunarodni sporazum uz prethodno izdat ino obrazac od strane Fonda ili eventualno naknadno izdat ino obrazac, a što nije slučaj sa Republikom Grčkom, jer Bosna i Hercegovina nema zaključen ugovor o socijalnom osiguranju sa ovom državom. Predlaže da sud uvaži zahtjev i pobijanu presudu ukine ili preinači na način da se tužba odbije.

U odgovoru na zahtjev tužiteljica navodi da je isti neosnovan. Ukazuje da je tuženi već donosio nezakonito rješenje sa identičnim obrazloženjem, potpuno ignorišući instrukcije suda i izvršavajući „ruglu“ zakon i sudske odluke, sa namjerom da se odlučivanje o zahtjevu tužiteljice „otegne“ u nedogled. Nesporno proizlazi da je pokojni suprug bio osigurano lice, da se refundacija troškova liječenja odnosi na troškove liječenja od Covid 19, od kojeg je osiguranik obolio iznenada dok je bio u inostranstvu zbog čega mu je morala biti ukazana hitna medicinska pomoć, jer mu je bio ugrožen život, a ne na troškove liječenja malignog tumora, na šta se svode sva obrazloženja tuženog, iako se znalo da se ne traži refundacija troškova tog liječenja. Predlaže da sud odbije zahtjev i da obaveže tuženog da tužiteljici nadoknadi troškove postupka u iznosu od 750,00 KM, na ime sastava odgovora na zahtjev uz zakonsku zateznu kamatu od presuđenja pa do isplate.

Razmotrivši zahtjev, odgovor na zahtjev, pobijanu presudu i cjelokupne spise predmetne upravne stvari i upravnog spora na osnovu odredbe člana 39. ZUS, odlučeno je kao u izreci presude iz sljedećih razloga:

Osporenim aktom odbijena je žalba tužiteljice izjavljena protiv rješenja Filijale Banjaluka broj 11/053-2-4968/21 od 1.9.2022. godine kojim je odbijen zahtjev tužiteljice za refundaciju troškova liječenja preminulog supruga, Z. B..

U konkretnom slučaju nije sporno da tuženi ni sada, u smislu odredbe člana 50. ZUS, nije postupio prema pravnom shvatanju suda koji je iznesen u presudama nižestepenog suda broj 11 0 U 031345 22 U od 22.7.2022. godine i broj 11 0 U 033112 22 U od 28.6.2023. godine, iz kojeg razloga je nižestepeni sud riješio ovu upravnu stvar u sporu pune jurisdikcije, shodno odredbi člana 51. ZUS.

Kada sud, kao što je u konkretnom slučaju, ocijeni da u smislu odredbe člana 31. stav 5. ZUS, priroda stvari to dozvoljava i da rezultati postupka pružaju pouzdan osnov za to, može presudom sam riješiti upravnu stvar. U takvoj situaciji, kada sud rješava upravnu stvar u sporu pune jurisdikcije, on ima ovlašćenja nadležnog organa koje ima taj organ kada rješava o toj stvari, iz kojeg razloga presuda u sporu pune jurisdikcije u svemu zamjenjuje poništeni upravni akt.

Da bi presuda u sporu pune jurisdikcije zamijenila poništeni upravni akt, budući da ona stvara obavezu za nadležne upravne organe da izvrše tu presudu, izreka presude mora da sadrži odluku o poništenju osporenog upravnog akta i odluku o žalbi, te samoj upravnoj stvari, pri čemu mora da bude jasna i podobna za izvršenje, što u konkretnom nije slučaj.

Naime, pobijana presuda ne sadrži jasnu odluku o predmetnoj upravnoj stvari, budući da je tuženi obavezan da tužiteljici isplati cjelokupni iznos duga na ime liječenja njenog preminulog supruga: „koliko bude iznosio“, uz nadoknadu troškova upravnog postupka „koliko budu iznosili“, a da bi presuda bila razumljiva i podobna za izvršenje, ona mora da sadrži tačan iznos duga i tačan iznos troškova upravnog postupka. Pored toga, tuženi pravilno ukazuje i da je sud izrekom presude dva puta poništio osporeni akt, što takođe pobijanu presudu čini nejasnom i nerazumljivom, s obzirom na to da je uvažio tužbu i poništio drugostepeni akt od 25.7.2023. godine, te uvažio žalbu i ponovno poništio taj isti akt od 25.7.2023. godine.

Kod takvog stanja stvari, u pobijanoj presudi ostvareni su razlozi iz odredbe člana 35. stav 2. ZUS, pa se zahtjev tuženog na osnovu odredbe člana 40. stav 2. ZUS uvažava, pobijana presuda ukida i predmet vraća nižestepenom sudu na ponovno suđenje primjenom odredbe člana 40. stav 3. tog zakona. U ponovnom postupku sud će, vodeći računa o ukazanom, donijeti pravilnu i na zakonu zasnovanu odluku.

O troškovima upravnog spora odlučiće nižestepeni sud saglasno odredbi člana 397. stav 3. Zakona o parničnom postupku (Službeni glasnik Republike Srpske broj 58/03, 85/03, 74/05, 63/07, 49/09, 61/13 i 27/24), koji se u upravnom sporu primjenjuje na osnovu odredbe člana 48. ZUS.

Zapisničar
Ana Matić

Predsjednik vijeća
Svjetlana Knežević

Za tačnost otpavka ovjerava
Rukovodilac sudske pisarnice
Biljana Aćić